



עפ"א 1870/07/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 1870-07-21 פלוני נ' מדינת ישראל
בפני כבוד השופטת תמר נאות פרי
המבקש/המערער פלוני
נגד
המשיבה מדינת ישראל

פסק דין

בקשה למתן ארכה להגשת ערעור על פסק דינו של בית המשפט השלום חיפה (כב' השופטת מריה פיקוס-בוגדאנוב) מיום 13.5.2021 בתיק תק"ח 33861-11-20.

1. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של שהייה במקום אסור - לפי סעיף 2א + 6(3) לתקנות שעת חירום (נגיף קורונה החדש - הגבלת פעילות), תש"ף-2020 (להלן: "התקנות").

2. בהתאם לעובדות כתב האישום, בתאריך 20.4.2020, סמוך לשעה 17:30, שהה המבקש בחוף הים בחיפה, שהייה שהייתה אסורה באותה העת.

3. המבקש לא כפר בעובדות כתב האישום, ואף אישר כי המקום בו שהה נמצא מעל לקילומטר ממקום מגוריו. עם זאת טען המבקש כי ביצע בחוף הים פעילות ספורטיבית יחידנית לה הוא זקוק נוכח מצבו הרפואי, וכפי שהומלץ לו על ידי הרופא המטפל. בהקשר זה נטען כי בפברואר 2020 סבל המבקש מבעיה רפואית שלא אפרט, ועל כן הומלץ לו לבצע הליכה קצרה במקום כגון חוף הים, ועל כן הוא יצא לעשות פעילות ספורטיבית שהומלץ לו עליה, במקום מבודד, ומבלי שסיכן את עצמו ואת אחרים. בתמיכה לטענות הוגשו מסמכים רפואיים הכוללים המלצות רפואיות ואבחנה משנת 2019 לפיה המבקש סובל מבעיה רפואית מסוימת.

4. עוד טען המבקש כי הוא מתגורר בשכונה הנמצאת בשיפוע ההר (רמת אשכול בחיפה) ועל כן בסמוך למקום מגוריו הוא אינו יכול לבצע פעילות ספורטיבית, ולכן בחר להגיע לחוף הים, שם הפעילות יכולה להתבצע במישור. בתמיכה לטענות אלו הוגש מסמך רפואי מתאריך 21.1.21 לגבי המלצה לביצוע פעילות גופנית בשטח ישר (נ/2). בנוסף, נטען, כי פעילות ספורטיבית על משטח חולי מקטינה את ההשפעה על עמוד השדרה, אגב הפניה למאמר שפורסם באינטרנט (נ/3).

5. טענה נוספת של המבקש הייתה כי זמן קצר לאחר האירוע, הים נפתח לכלל הציבור וכי במהלך הסגרים הנוספים בהם הייתה נתונה המדינה, האיסור על שהייה בחוף הים לא חודש. עוד נטען, כי שהייה בחוף הים באוויר הפתוח אינה מסכנת והסיכוי להידבקות בנגיף הקורונה בים נמוך. בתמיכה לטענותיו הציג המבקש פרסומים מכלי התקשורת בהם צוטטו רופאים לגבי הסיכון להידבקות בנגיף הקורונה בחופי הים ובמקומות פתוחים (נ/1).

6. טענה נוספת של המבקש הייתה כי התקנות שאסרו על שהייה בחוף הים במהלך הסגר באותה העת, לא היו חוקתיות ופגעו בזכויות הבסיסיות של האזרחים.

7. המשיבה ביקשה להרשיע את המבקש, לאחר שהבהירה כי היא מקבלת את הטענה העובדתית של המבקש כי עשה פעילות ספורטיבית בים ועל כן ויתרה על חקירתו.



8. ב"כ המאשימה טענה כי הפרסומים נ/1 שהוגשו על ידי המבקש אינם יכולים להוות ראיה, מאחר ולא ניתן לאמת את נכונות תוכנם. בנוסף נטען, כי גם אם ניתן היה לקבל את הפרסומים כראיה, הרי שמדובר בפרסומים מאוחרים לביצוע העבירה, ולא ניתן להשליך מהם על מועד ביצוע העבירה. בנוסף, נטען, כי מהמסמך נ/2 עולה כי מומלץ למבקש לעשות פעילות ספורטיבית באזור מישורי, אך אין בכך כדי ללמד שמצבו הרפואי של המבקש הצדיק את הפרת התקנות, אשר אסרו במועד ביצוע העבירה שהייה בחוף הים מעל ל-100 מטר מכתובת המגורים, ואף נטען כי המבקש יכול היה לבצע פעילות ספורטיבית במקום אחר, שקרוב למקום מגוריו.

9. בית המשפט קמא מצא להרשיע את המבקש, מכוח הוראות תקנה 2 לתקנות, כפי שהייתה בתוקף במועד ביצוע העבירה, ואשר אסרה על שהייה בחוף הים "אלא אם כן המקום נמצא במרחק של 100 מטרים ממקום מגורים...". בית המשפט קמא ציין כי רק ביום 5.5.2020 הותרה השהייה בחוף הים לצורך פעילות ספורט, אף אם המדובר במרחק של יותר מ-100 מטרים, וכי איסור השהייה בחוף הים שלא לפעילות ספורטיבית הוסר רק בתאריך 19.5.2020.

10. בית המשפט קמא אף מוסיף ומפנה לכך כי בהתאם לתקנות, נאסרה יציאה של אזרחים למרחב הציבורי בין התאריכים 21.3.2020 ועד 5.5.2020, וכי רק ביום 19.4.2020 הוסף החריג של פעילות ספורט, ומכוחו אושרה "פעילות ספורט של יחיד ... ולמרחק של עד 500 מטרים ממקום מגורים", וכאשר מגבלת 500 המטרים הוסרה רק ביום 27.4.2020.

11. משכך, במועד ביצוע העבירה, יציאה ממקום מגורים לצורך פעילות ספורט הייתה מותרת אך ורק למרחק של עד 500 מטרים, כאשר פעילות ספורט בין הייתה אסורה, אלא אם החוף נמצא במרחק שלא עולה על 100 מטר ממקום מגורים. היות ולא הייתה מחלוקת כי מקום מגוריו של המבקש נמצא בשכונת רמת אשכול בחיפה והוא נמצא במרחק העולה על 500 מטרים מחוף הים, המסקנה הינה כי המבקש עבר את העבירה המיוחסת לו.

12. לגבי טענותיו של המבקש בדבר אי חוקיות התקנות - פסק בית המשפט קמא כי הטענות נידונו מספר פעמים במסגרת עתירות שהוגשו לבית המשפט הגבוה לצדק, ונדחו - שכן נקבע כי ההגבלות שהוטלו נעשו על סמך החלטות מקצועיות מובהקות הנתונות לסמכותו ולמומחיותו של משרד הבריאות (אגב הפניה לבג"צ 5314/20 **עדאלה המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל נ' היועמ"ש** (10.1.2020) ובג"צ 8691/20 **ארגמן נ' מנכ"ל משרד הבריאות** (11.1.2020)).

13. עוד קבע בית המשפט קמא כי העובדה שעם הזמן שונו חלק מהתקנות והעובדה שבסגרים האחרים לא הוגבלה השהייה בחוף הים, אין בהן כדי להשליך על תקפותן של התקנות נכון למועד הרלבנטי ואין בכך כדי לפטור בדיעבד מאחריות מי שהפר את התקנות כל עוד היו בתוקף. בהקשר זה אף קבע בית המשפט קמא כי מקובלת עליו הטענה של המשיבה לפיה הפרסומים שהוצגו על ידי המבקש אינם יכולים להוות ראיה בהליך פלילי, בשים לב לקושי לבחון את מהימנות הפרסומים, ולא ניתן לקבוע ממצאים עובדתיים רק בהסתמך על אותם פרסומים.

14. באשר לצורך בביצוע הפעילות הספורטיבית מצד המבקש - בית המשפט קמא פסק כי ההמלצה לפעילות ספורטיבית שהציג המבקש ניתנה בחודש אוגוסט 2020, דהיינו לאחר שהסגר הראשון כבר הסתיים, אך מעבר לכך - אף אם נניח שההמלצה לגבי הפעילות הגופנית ניתנה למבקש לפני המועד הרלבנטי - אין בהמלצה כדי לפטור אותו מאחריות לביצוע העבירה.

15. ממשיך וקובע בית המשפט כי למעשה, טענת המבקש היא טענה להגנת ה"צורך" המעוגנת בסעיף 34א לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), אך סעיף 34טז לחוק העונשין והפסיקה מסייגים את תחולת הגנת הצורך, וקובעים מספר תנאים מצטברים להתקיימותה, כגון: שהמעשה היה דרוש באופן מיידי, כי לעושה נשקפה



סכנה מוחשית, כי לעושה לא עמדה חלופה אחרת מלבד המעשה ועוד (תוך הפניה לפסיקה העוסקת בהגנת הצורך). בהמשך, נקבע כי המבקש אינו עומד בתנאים המצטברים של הגנת הצורך והוא לא הוכיח כי הפעילות הספורטיבית הייתה דרושה באופן מיידי להצלת חייו או למניעת פגיעה חמורה בגופו, או כי לא הייתה כל דרך אחרת לבצע פעילות ספורטיבית, אלא בחוף הים. נקבע כי המבקש לא הניח כל תשתית ראייתית בנוגע לפגיעה חמורה שעלולה הייתה להיגרם לבריאותו, אם לא היה מבצע פעילות ספורטיבית במהלך הסגר הראשון דווקא בחוף הים או כי הייתה קיימת סכנה מוחשית לבריאותו, שאותה לא ניתן היה למנוע אלא בפעילות בחוף הים, ואף צוין כי גם בשכונת מגוריו של המבקש ישנם קטעים מישוריים שם ניתן היה לבצע את הפעילות.

16. לכן, המבקש הורשע, ונגזר עליו הקנס שנקבע בהודעת הקנס - 500 ₪.

17. פסק הדין ניתן כזכור ביום 13.5.2021. ביום 1.7.2021 הגיש המבקש בקשה להארכת מועד להגשת ערעור על פסק הדין (שכן המועד האחרון היה 45 יום לאחר מתן פסק הדין). בבקשה נטען (בשורה בודדת) כי המבקש עותר להארכת המועד להגשת הערעור "לצורך קבלת חוות דעת רפואית וביצוע בדיקות רפואיות נוספות הרלבנטיות לעניין הנדון", והתבקשה ארכה עד יום 5.8.2021.

18. במהלך הדיון שהתקיים בבקשה, ניסיתי להבין מהמבקש, אשר אינו מיוצג, מדוע לא הוגשה הבקשה טרם חלף המועד להגשת הערעור, מדוע הוא סבור שיש צורך בחוות דעת נוספות, מדוע הוא סבור שניתן יהא להגיש ראיות נוספות בשלב הערעור, מדוע ראיות אלו לא הוגשו בבית המשפט קמא, והאם בפיו טענות משפטיות לגבי הכרעת הדין.

19. המבקש הסביר כי מפסק הדין עולה כי עמדתו נדחתה היות והוא לא הוכיח את הטענות שלו בהיבט העובדתי-רפואי ולכן הוא נזקק להגיש חוות דעת נוספות. הסברו היה כי הוא מבין את פסק הדין קמא כך שהגנתו כשלה רק בשל אי הוכחת טענותיו הרפואיות ובשל כך שהראיות שהוא הציג - 1/ עד 3/ לא היו מספקות בהיבט המקצועי. לגבי המועד להגשת הבקשה - לא סופק הסבר. לגבי ההיבט המשפטי - טען המבקש כי הוא עדיין סבור שעומדת לו הגנת הצורך, וכי הוא מבקש להתייעץ עם אנשי מקצוע לגבי טענות אלו. על מנת שלא להאריך יתר על המידה אפנה לטיעונים כפי שהוצגו על ידי המבקש אשר בפרוטוקול.

20. המשיבה מתנגדת למתן הארכה, ואף היא פרטה את טיעוניה בפרוטוקול.

21. דין הבקשה להידחות.

22. הסמכות להאריך מועד להגשת ערעור פלילי נקבעה בסעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982. בשונה מהדין בהליכים אזרחיים, שיקול הדעת של בית המשפט רחב יותר ונפסק כי כאשר מדובר בהליך פלילי - השיקולים שיש לקחת בחשבון בבקשה להארכת מועד להגשת ערעור פלילי כוללים את התקופה שחלפה מאז שחלף המועד הקבוע להגשת ערעור (כאשר ככל שחלף זמן רב יותר - יש צורך בנימוקים משכנעים יותר להארכת המועד), השאלה אם המערער היה מיוצג בידי עורך דין, סיכויי הערעור, האינטרס הציבורי בהכרעה בערעור, החשש מעיוות דין במידה שתחסם האפשרות לערעור, עקרון סופיות הדיון ועקרון היציבות והוודאות המשפטית (בש"פ 5988/06 נגר נ' מדינת ישראל (25.7.2006); בש"פ 6125/09 רבין נ' מדינת ישראל (11.8.2009), ע"פ 6955/15 בלאו נ' עיריית חיפה (16.6.2016); בש"פ 660/16 פלוני נ' מדינת ישראל (31.1.2016); בש"פ 8197/13 אמסלם נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (8.1.2014); ע"פ 5787/20 מזרחי נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (31.8.2020); בש"פ 2311/20 בן לולו נ' מדינת ישראל, פסקה 4 (30.3.2020); בש"פ 8795/20 פלוני נ' מדינת ישראל (17.12.2020); בש"פ 6172/20 אבו הבירה נ' מדינת ישראל (8.9.2020)).

23. במקרה הנוכחי, המדובר באיחור קצר מאוד (של 4 ימים בלבד) והמבקש לא היה מיוצג בהליכים קמא - ועם זאת, לא הוצע כל הסבר לאיחור בהקשה הבקשה. גם במהלך הדיון, לשאלות בית המשפט שהופנו אל המבקש



בהקשר זה - הוא לא מסר כל הסבר לאיחור ולא טען כי הוא לא ידע מהו המועד האחרון להגשת הערעור. לשיטתי, לא ניתן כלל לשקול בקשה להארכת מועד להגשת ערעור כל עוד לא מוצע הסבר לאיחור.

24. בנוסף, יש לראות כי הטעם היחיד המוזכר מטעם המבקש לאורכה המבוקשת נעוץ בצורך שקיים לדעתו בהצגת מסמכים רפואיים נוספים - אך אין כל טעם בהגשת מסמכים רפואיים נוספים. שכן, בית המשפט קמא הניח לטובת המבקש כי מצבו הרפואי הינו כפי שהוא תיאר וכי הוא נדרש לפעילות ספורטיבית כפי שהוא טען, ואף היה מוכן להניח שפעילות שכזו במישור היא המומלצת מבחינת המבקש, ואוסיף כי ניתן היה גם להניח שיש יתרון לפעילות על חול יחסית לפעילות על "אספלט". אלא שפסק הדין מניח לטובת המבקש את כל האמור - ועדיין, התוצאה הינה כפי שנפסק. עמדתו של המבקש כי הגנתו כשלה רק בשל היעדר תיעוד רפואי - אינה מבוססת. לכן, אין כל טעם בהגשת המסמכים שהמבקש הסביר במהלך הדיון שהוא רוצה להגיש.

25. בית המשפט קמא קבע - ובצדק - שאף אם פעילות במישור היא המומלצת ואף אם יש יתרון לביצועה בחוף הים, ההנחיות והתקנות גוברות - והמבקש הפר את התקנות. בית המשפט קמא אף ציין כי ההגנה שאלה מכוון המבקש הינה הגנת ה"צורך", אלא שעל מנת להוכיח אותה המבקש היה נדרש להצביע על התקיימותם של כמה תנאים מצטברים, והוא לא עמד בנטל הוכחתם - כאשר חלק מהם אינם תנאים רפואיים כלל וכלל. כך שאף אם מסמך רפואי זה או אחר היה תומך במובן מסוים באחד מחמשת התנאים המצטברים לצורך הוכחת טענת הצורך, המבקש לא הוכיח את שאר התנאים - ולפיכך ההרשעה לא סמכה על היעדר מסמכים רפואיים.

26. זאת ועוד. המבקש לא הסביר מדוע המסמכים הרפואיים לא הוגשו בבית המשפט קמא ומדוע לא התבקשה הגשתם שם. הסברתי למבקש במהלך הדיון את הקושי שיש בבקשה להגשת ראיות בשלב הערעור, מה צריך להראות על מנת לקבל "אישור" להגיש ראיות שלא הוגשו בשלב שבו נוהל ההליך, והסברתי לו שלמעשה הוא לא רק מבקש ארכה להגשת הערעור אלא גם מתכוון להגיש בעתיד בקשה להגשת ראיות נוספות בשלב הערעור וכי לא ניתן לקבל בקשה להארכת המועד להגשת ערעור המבוססת על בקשה עתידית אפשרית להגשת ראיות נוספות, שטרם באה לעולם ולא ניתן לבחון את מהותה וסיכוייה. המבקש, הגם שאינו מיוצג, הבין את האמור אך לא סיפק כל הסבר לגבי השאלות המתחייבות.

27. ולסיום - לשאלתי אם בכוונת המבקש להעלות טיעון **משפטי** במסגרת הערעור שהוא רוצה להגיש, שמא הוא רק רוצה להגיש מסמכים רפואיים ולהעלות טיעון **עובדתי** - השיב המבקש כי הוא מתכוון להתייעץ על מנת לשקול את צעדיו בהקשר זה. כלומר, שגם כיום, לאחר שחלף המועד להגשת ערעור, המבקש לא בטוח שיש בפיו טענות משפטיות לגבי פסק הדין קמא, וחוזרים אנו לכך שכל מבוקשו הינו להגיש מסמכים רפואיים.

28. נוכח האמור מעלה במקובץ, הבקשה להארכת המועד להגשת ערעור, **כפי שהוגשה**, נדחת.

אבקש מהמזכירות לשלוח העתק לצדדים, וראו כי המבקש אינו מיוצג ופירט בבקשתו את כתובתו ואת מספר הטלפון שלו, ואבקש מהמזכירות לוודא שהוא יקבל את ההחלטה.

ניתן היום, ז' אב תשפ"א, 16 יולי 2021, בהעדר הצדדים.